



La UAB destaca al Saló de l'Ensenyament

Un any més, la UAB va despertar molt d'interès entre els assistents al Saló de l'Ensenyament, on va acudir amb un estand que va cridar l'atenció. **PÀG. 3**

NOUS ITINERARIS PER RECÓRRER EL CAMPUS

L'Oficina de Medi Ambient ha afegit quatre itineraris nous als dos que ja recorrien el campus. Així, ara disposem d'una xarxa de camins connectats que s'endinsa per tres petites valls i que permet conèixer indrets desconeguts. **PÀG. 13**



EL PRESSUPOST DE LA UAB S'APROVA

El Consell Social ha aprovat el pressupost de la UAB per a l'any 2011: 322 milions d'euros, que significa una reducció del 5,6 % respecte del pressupost del 2010. Tot i això, queda condicionat a l'obtenció dels ingressos de la Generalitat. **PÀG. 5**

ESCANEGEN UN NEANDERTAL

La Universitat Autònoma de Barcelona i l'Hospital General de Catalunya han escanejat l'esquelet de neandertal més complet trobat fins ara a Espanya, abans d'iniciar l'estudi de les restes antropològiques. **PÀG. 9**

Jornades de formació sobre la participació estudiantil per tal d'adaptar-se al nou Estatut

➤ La creació del Consell d'Estudiants Universitaris de l'Estat és la primera acció derivada del nou marc

El 15, 16 i 17 de març es van dur a terme les Jornades de Formació sobre Participació Estudiantil, organitzades per l'equip de participació de la Unitat d'Estudiants i de Cultura de la UAB. A les jornades, hi van assistir estudiants de la UAB amb algun tipus de càrrec representatiu, tant als centres com als òrgans centrals de la UAB. Aquests tallers es van fer amb la intenció que els representants s'adaptin al nou marc establert per l'Estatut de l'Estudiant i que tinguin la informació necessària per intentar crear un Consell d'Estudiants de la Universitat.

Durant aquests dies van haver-hi diferents conferències al voltant de tres temes: l'Estatut de l'Estudiant i la participació estudiantil; els models dels consells d'estudiants universitaris i els òrgans territorials de representació.

En la primera jornada, Joan Lluís Pérez Francesch, delegat de la rectora per a Estudiants de la UAB, va reflexionar sobre l'Estatut de l'Estudiant i va destacar punts



del text com ara la definició d'estudiant o la llista de drets i deures d'aquest col·lectiu. Mariona Ferrer, professora de la UPF, va destacar la importància de participar-hi, sigui de la manera que sigui. Finalment, Salvador Cardús, degà de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia, va parlar sobre les veritats i les mentides de la participació: la condescendència i la desconfiança com a mentides; i la responsabilitat, l'honestat i el fet de participar dins d'uns límits com a veritats. També es va parlar dels òrgans de representació en altres universitats.

Com a continuació d'aquestes jornades, el dia 29 de març a la UAB es van organitzar dos tallers més de formació,

adreçats també als estudiants amb algun càrrec representatiu. Es van tractar temes sobre els drets i deures dels estudiants i sobre el Consell General d'Estudiants.

CONSTITUCIÓ DEL CONSELL

La primera acció derivada de l'Estatut de l'Estudiant Universitari ha estat la creació del Consell d'Estudiants Universitaris de l'Estat, el 5 d'abril, a Madrid. Aquest òrgan, que representa més d'un milió i mig de joves i que està presidit pel ministre d'Educació, Ángel Gabilondo, es va reunir per primera vegada aquest dia. En representació de l'Autònoma, va anar-hi l'estudiant Carlos Pérez, elegit pel Consell de Govern el 2 de març.

En aquesta primera reunió es van elegir el vicepresident segon i els cinc membres de la Comissió Permanent. La sessió també va servir per impulsar els canvis que la comunitat universitària vol implantar a l'Estatut. La creació del Consell d'Estudiants Universitaris de l'Estat es va aprovar el 30 de desembre. Amb aquest nou òrgan es pretén que els estudiants tinguin una interlocució directa amb el Ministeri d'Educació, així com també donar visibilitat institucional a la participació dels estudiants.

ACORDS DEL CONSELL DE GOVERN DEL 2 DE MARÇ DE 2011

PRESSUPOST 2011

S'aprova el Projecte de Pressupost de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) per a l'any 2011 (podeu ampliar aquesta informació a la pàgina 5 d'aquesta publicació).

APLICACIÓ DE LA LOMLOU

S'acorda aplicar l'article 15 de la Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril, per la qual es modifica la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats (LOMLOU, Ley orgànica de modificación de la Ley orgànica de universidades).

COMPLEMENTES RETRIBUTIUS

Aprovació dels complements retributius autonòmics per al professorat funcionari i contractat.

MODIFICACIÓ DEL REGLAMENT DEL SAF

S'aprova la modificació del Reglament del Servei d'Activitat Física. Les modificacions afecten principalment l'estructura tècnica i administrativa del SAF i el perfil de les persones usuàries. Pel que fa a les unitats tècniques i administratives, se suprimeix la diferenciació de cadascuna de les unitats.

REPRESENTANT DELS ESTUDIANTS

S'acorda escollir provisionalment l'estudiant Carlos Pérez Padilla com a representant de la UAB al Consell d'Estudiants Universitaris de l'Estat, l'òrgan de deliberació, consulta i participació dels estudiants universitaris, fins que la UAB triï el Consell d'Estudiants, el president del qual serà el representant definitiu.

RELACIÓ DE LLOCS DE TREBALL

S'aprova el document amb la relació de llocs de treball de la Universitat AB.

La UAB exposa la seva oferta als salons de l'Ensenyament i Futura de Fira de Barcelona

➤ La doble titulació de Física + Química i el grau d'ADE en anglès, novetats per al curs vinent

La UAB va ser present, un any més, al Saló de l'Ensenyament, que va tenir lloc del 23 al 27 de març, i al Saló Futura, els dies 25 i 26 de març, al recinte de Montjuïc de Fira de Barcelona. Al llarg d'aquests dies, la UAB va informar sobre els estudis i els serveis que oferirà el curs 2011-2012. Entre les novetats de l'oferta acadèmica destaquen l'aposta per la internacionalització.

El Saló de l'Ensenyament és la cita líder a Espanya del món educatiu. Rep, cada any, la visita d'uns 75.000 joves que busquen informació per decidir el seu futur acadèmic i laboral. Enguany van haver-hi 175 expositors i espais específics per a l'aprenentatge de llengües, per a la formació professional i perquè els visitants prenguin contacte amb la ciència. A aquest espai científic, la UAB hi va fer tallers i experiments



relacionats amb les ciències i les bio-ciències, la tecnologia dels aliments, la física, la química, l'enginyeria i la computació.

Al Saló Futura, la UAB va informar els visitants sobre els estudis de postgrau i els màsters oficials per als titulats i professionals interessats a ampliar la seva formació. Futura és l'únic saló internacional d'Espanya especialitzat en estudis d'aquest àmbit.

La UAB oferirà, el curs 2011-2012, prop de noranta graus, entre els quals destaca com a novetat el primer grau impartit per la UAB íntegrament en anglès: Administració i Direcció d'Empreses. A més, tots els graus oferiran un mínor en llengua anglesa. Els mínors són un conjunt d'assignatures optatives que permeten tenir una especialització en acabar el grau. El títol es podrà aconseguir cursant trenta crèdits ECTS que es comptabilitzaran com a assignatures optatives. Serà necessari un nivell de coneixement d'anglès previ i es podran cursar a segon, tercer o quart curs.

L'aposta per la internacionalització es completa amb el nou Grau de Dret combinat amb la *Licence en Droit* francesa. Els estudiants cursaran els dos primers anys de la titulació a la UAB, i els altres dos, a la Universitat de París II o a la Universitat de Tolosa I. En acabar, obtindran dos títols (el francès i l'espanyol) i el Màster 1 francès.

L'altra gran novetat del curs vinent serà el Grau de Física + Grau de Química. Amb la combinació d'aquestes titulacions es proporcionarà una formació que combini el domini de la física amb el coneixement profund de la química.



Diferents moments del Saló. A la columna del mig, a dalt, la UAB al Saló Futura; a baix, l'estand de la UAB a Expo Recerca. A la dreta, la professora M. J. Espuny amb dues futures estudiant.

La Facultat de Ciències de la Comunicació fa 40 anys

➤ Ramon Pellicer, Arturo Pérez-Reverte, Jacinto Antón i Joaquim Maria Puyal hi fan conferències

La Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB ha iniciat tot un seguit d'activitats per celebrar el quarantè aniversari.

El cicle va començar el 3 de març amb la conferència del periodista Ramon Pellicer i el lliurament dels premis del concurs convocat per escollir el logo oficial de la celebració. Ramon Pellicer, periodista de Televisió de Catalunya, que es va formar a la Facultat i de la qual també ha estat professor, va oferir la conferència «Ser comunicador avui. Sou necessaris». En la seva xerrada va encoratjar els estudiants a treballar amb ganes, constància, tenacitat i il·lusió; «és l'únic camí per arribar allà on es vol», va dir.

El 9 de març va ser el torn d'Arturo Pérez-Reverte i Jacinto Antón, que van conversar sobre viatges, literatura i aventura. Els ponents van compartir les seves experiències com a reporters



A l'esquerra, Arturo Pérez-Reverte i Jacinto Antón; a la dreta, Joaquim Maria Puyal i el degà de la Facultat, Josep Maria Català.



amb els assistents, i van incidir especialment en la relació entre la passió per la lectura i l'escriptura i la vocació periodística. Entre anècdotes, bromes i reflexions, van coincidir a afirmar que la cultura, el coneixement, és —en paraules del novel·lista— «l'únic mecanisme defensiu que tenim». Antón va afirmar que el periodisme és una «escola sensacional per ser escriptor», idea en què va aprofundir Pérez-Reverte en afirmar que el periodisme «és una magnífica porta a l'aventura» i «t'apropa al cor de l'ésser humà d'una manera molt singular».

Finalment, el 23 de març Joaquim Maria Puyal va compartir amb els estudiants de la Facultat una distesa pràctica magistral com a comunicador professional. Puyal va centrar-se en la tasca de l'emissor, que «ha de tenir voluntat perquè els receptors entenguin el missatge».

Va parlar de com ha d'actuar un emissor professional i va incidir en la necessitat de captar i mantenir l'atenció del públic i de «retribuir» aquesta atenció amb «continguts interessants». El popular locutor també va fer una exposició sobre com ha de ser una bona retransmissió esportiva.

PREMIS

Anne-Hélène Suárez, Premi Stendhal a la millor traducció

La professora de la UAB Anne-Hélène Suárez ha guanyat el XXI Premi Stendhal per la traducció a l'espanyol de la novel·la de Fred Vargas *La tercera virgen* (Siruela). El Premi l'atorga des de 1983 la Fundació Consuelo Berges a la millor traducció del francès al castellà. La professora Suárez és una de les traductores més reputades del país. És traductora de xinès, francès, anglès i rus, i professora de Llengua i Literatura Xinesa i de Traducció de Xinès a la Facultat de Traducció i d'Interpretació de la UAB. El Premi Stendhal es concedeix a una traducció del francès al castellà publicada durant l'any anterior.



El professor Albert Pastor, Premi Francesc Layret

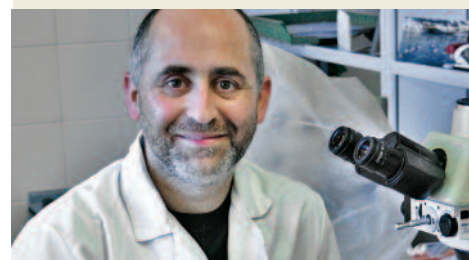
El professor Albert Pastor Martínez ha obtingut el Premi Francesc Layret per una comunicació científica presentada a les XXII Jornades Catalanes de Dret Social, que van tenir lloc a la Universitat de Lleida els dies 10 i 11 de març. Pastor és professor de la Unitat de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la Facultat de Dret de la UAB.

La comunicació amb què ha guanyat, titulada «Aproximació al nou marc jurídic del despenjament salarial. De les clàusules als acords d'inaplicació salarial», fa una anàlisi de les novetats que s'han introduït en aquesta figura arran de la Reforma Laboral de 2010.



Joaquim Segalés, Premi Boehringer Ingelheim

Joaquim Segalés, professor del Departament de Sanitat i d'Anatomia Animals de la UAB, ha guanyat la quarta edició del Premi d'Investigació Europeu PCV2, patrocinat per Boehringer Ingelheim, pel seu projecte sobre l'efecte de la immunitat derivada de la mare en la dinàmica de la infecció per circovirus porcí de tipus 2 (PCV2) i paràmetres de producció en porcs vacunats contra el PCV2. Aquest premi reconeix les propostes de recerca en l'àrea d'investigació immunològica aplicada de PCV2. En aquesta quarta edició, el guardó ha rebut un nombre rècord de sol·licituds, en concret tretze investigadors de deu països diferents.



La UAB redueix el pressupost per al 2011 un 5,6 %

➤ L'execució queda condicionada a l'obtenció dels recursos dependents del pressupost de la Generalitat

El Consell Social de la UAB, reunit el 24 de març, va aprovar un pressupost de la Universitat Autònoma de Barcelona per a l'any 2011 de 322.099.591 euros, que significa una reducció del 5,6 % respecte del pressupost de 2010.

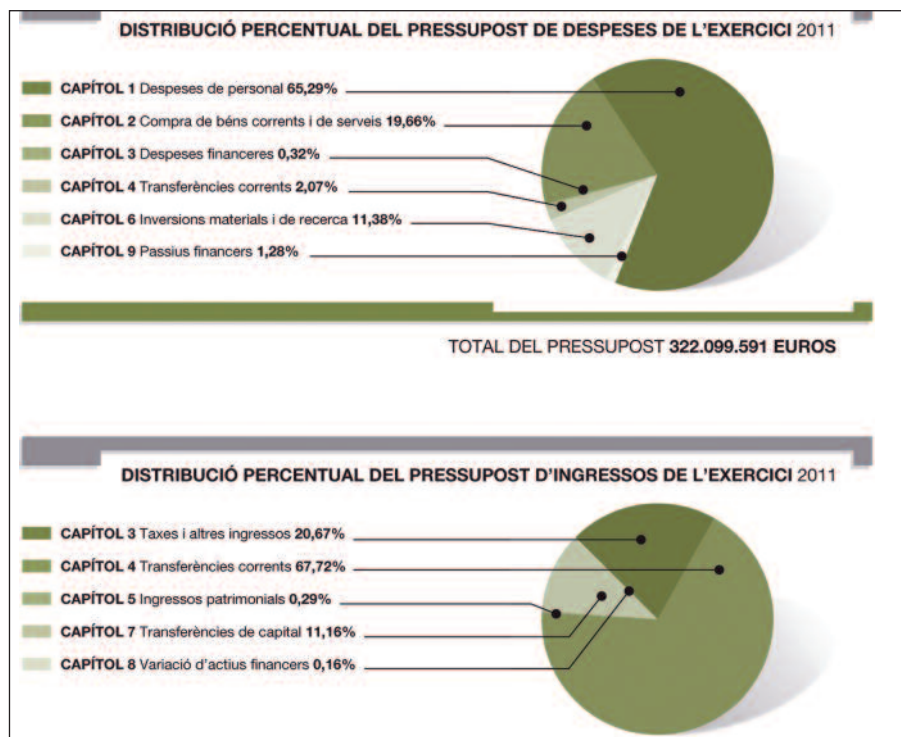
El pressupost recull tots els ingressos previsibles i la totalitat de les despeses estimades al llarg de l'exercici i es desplega en sis capítols de despeses i cinc d'ingressos.

Quant a les despeses, el capítol de remuneracions de personal és el de més import, tot i que registra una reducció d'un 3,21 % respecte del de 2010. Són 210,3 milions d'euros –un 65,39 % del total. Pel que fa als ingressos, les partides més importants són les transferències corrents, amb 218 milions d'euros (majoritàriament d'origen públic, amb gairebé 203,3 milions d'euros procedents de la Generalitat) i les taxes i altres ingressos.

AJUST FINANCER

La Universitat Autònoma de Barcelona ha plantejat el pressupost de 2011 en unes condicions singulars d'ajust financer, amb unes previsions de creixement mínim de la subvenció pública dels pròxims anys. Els criteris bàsics del pressupost de la UAB per a l'any 2011 –consulteu L'AUTÒNOMA del mes de març– recullen mesures per racionalitzar la despesa i captar nous ingressos.

El pressupost aprovat preveu un augment de tan sols un 2 % de la subvenció



Un pressupost condicionat

Davant de la disminució anunciada de la quantitat finalment finançada per la Generalitat –que pot arribar a ser d'uns 30 milions d'euros, cosa que significaria passar d'un augment del 2 % de la subvenció a una reducció del 10 %–, l'execució de les partides de despesa del pressupost de 2011 ha de quedar condicionada a la confirmació que obtindran els recursos pressupostats. La UAB, en una acció de responsabilitat necessària, ha d'ajornar provisionalment i per un període breu de temps (juny de 2011) l'execució d'algunes mesures pressupostàries que impliquen despesa. Això es farà fins que la UAB es doti d'un imprescindible Pla de Sostenibilitat 2011-2014 i fins que la Generalitat aprovi en seu parlamentària els seus Pressupostos 2011. És, per tant, només una mesura cautelar i de prudència fins que no se sàpiga com quedarà afectada la partida d'ingressos de la Universitat. La Comissió d'Economia i Organització estudiarà i adoptarà un conjunt de mesures provisionals que implicaran l'ajornament de noves despeses. En cap cas no es veurà afectat el funcionament normal de la Universitat en cap de les seves accions fonamentals: docència, recerca i transferència, i gestió.

pública de la Generalitat de Catalunya –increment per sota del creixement vegetatiu de la majoria de partides del

pressupost de la UAB– així com també la desaparició del finançament addicional –el Pla de millora.

L'escriptor Andreï Makine, als premis Mots Passants

El 16 de març, el Departament de Filologia Francesa i Romànica de la UAB va atorgar els premis Mots Passants de traducció. A l'acte, que va tenir lloc a la Facultat de Filosofia i Lletres, va ser-hi present l'escriptor rus instal·lat a França Andreï Makine, premi Goncourt 1995 per la novel·la *El testament francès*.

Durant l'acte es van lliurar els guardons als estudiants de batxillerat i secundària que van presentar relats i curtmetratges

en francès. Aquests premis també han distingit enguany la traducció del francès al castellà que ha fet Maria Teresa Gallego d'*El horizonte*, de Patrick Modiano, i la traducció del francès al català d'Andreu Subirats de l'obra *Les balades*, del poeta medieval François Villon. El guardó vol dignificar, amb un reconeixement oficial, la feina dels traductors i, alhora, la literatura de qualsevol gènere de l'àmbit francòfon.



Andreï Makine, en primer pla.

Els estudiosos analitzen els espais de la memòria històrica

► El congrés internacional Espai Urbà, Memòria i Ciutadania acull experts de diferents àmbits

Del 15 al 18 de març, el Museu d'Història de Barcelona va acollir el congrés internacional Espai Urbà, Memòria i Ciutadania, organitzat pel Centre d'Estudis sobre les Èpoques Franquista i Democràtica (CEFID) de la UAB i el Memorial Democràtic de la Generalitat. Aquesta trobada es va marcar l'objectiu de promoure l'intercanvi de coneixements sobre el tractament, la preservació i la «ressignificació» dels espais memorials, com també la seva inclusió en el patrimoni democràtic.

A la inauguració del congrés, van assistir-hi el vicerector d'Investigació de la UAB, Manel López; el director del CEFID, Pere Ysàs; el director del Museu, Joan Roca; i el director general de Relacions Institucionals de la Generalitat, Joan Auladell. López va felicitar per l'organització del congrés el CEFID, que va definir com un «centre model·lic» pel seu caràcter «transversal, interdisciplinari i interuniversitari». El vicerector va desitjar que la col·laboració amb el Memorial Democràtic tingui continuïtat.

Ysàs va parlar de l'augment de la «demanda de memòria» que s'ha produït els darrers anys, especialment a «països que han patit dictadures o conflictes», i que «ha vingut acompanyat per la reformulació i l'aparició d'espais memorials», que animen el debat sobre la relació entre memòria i ciutadania. «Una ciutadania formada, informada i participativa és indispensable per al desenvolupament democràtic», va dir.

EL PENSAMENT DE WALTER BENJAMIN

A la conferència inaugural, el prestigiós filòsof i investigador del CSIC Manuel Reyes Mate va dissertar sobre l'aportació de la filosofia al concepte de memòria centrant-se en el pensament de Walter Benjamin. Va explicar l'evolució de la filosofia fins que l'escola de Frankfurt va determinar que la memòria és coneixement. Es va detenir especialment en l'obra de Benjamin *El llibre dels passatges*, en què el filòsof alemany proposa adquirir la personalitat del *flâneur* (passejant) que «s'entrega al reconeixement de les forces que sorgeixen al seu voltant». I va afirmar que el «deure de la memòria» –una altra idea benjaminiana– ens exigeix observar els vestigis del passat per «repensar la barbàrie fent justícia a les víctimes».

Debat sobre l'accident nuclear al Japó

El dilluns 21 de març, l'enginyer nuclear François Díaz-Maurin, investigador de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la UAB (ICTA), i Josep Puig, professor d'Energia i Societat del Departament de Geografia de la UAB, van aportar la seva visió experta en un seminari sobre les conseqüències dels recents accidents nuclears de Fukushima, al Japó.

L'activitat, organitzada per l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals, va tenir lloc a la sala d'actes de la Facultat d'Economia i Empresa i va ser moderada per Jesús Ramos, professor del Departament d'Economia i d'Història Econòmica de la UAB.

EXPOSICIÓ SOBRE FUKUSHIMA

Díaz-Maurin va fer una exposició detallada dels fets que van afectar la central nuclear de Fukushima a causa del terratrèmol i del posterior tsunami que va viure el Japó el divendres 11 de març. Per a l'investigador de l'ICTA, les anàlisis de risc en què es basen els experts per decidir la construcció o no d'una central nuclear es corregeixen després de les catàstrofes i sempre resulten massa optimistes. Josep Puig va afirmar que l'energia nuclear és una energia massa perillosa per mantenir en funcionament les centrals nuclears, i va refutar els principals arguments que utilitzen els seus defensors.

La UAB acull la prova Cangur 2011

El 17 de març, la UAB va acollir la prova Cangur de matemàtiques, per a estudiants de secundària i batxillerat que es fa simultàniament a centres d'arreu d'Europa. Les facultats de Ciències, de Medicina i de Ciències de l'Educació i l'Escola d'Enginyeria (al campus de Sabadell) van rebre uns 750 alumnes provinents de centres del Vallès, que hi van fer aquest examen.

La prova consisteix en problemes més d'intel·ligència i enginy que no pas de matemàtiques. No es tracta de saber moltes matemàtiques per aplicar-les, sinó de saber repensar les matemàtiques que calen en cada cas. Els estu-

dients s'hi apunten voluntàriament per gaudir afrontant reptes matemàtics nous. Aquesta prova s'ha estès per tot Europa i per països d'Àsia i Amèrica i ja ha assolit prop de quatre milions de participants.

La Societat Catalana de Matemàtiques participa des de 1995 a la prova, que impulsa l'organització internacional Le Kangourou sans Frontières. El Departament de Matemàtiques de la UAB hi està implicat des de l'any 1999 i rep cada any centenars d'alumnes que fan la prova. A més, es fan classes preparatòries que permeten als estudiants enfrontar-se millor als exàmens.



BREUS

L'Informe Enciende alerta de les mancances de l'educació

Neus Sanmartí i Digna Couso, professores del Departament de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals de la UAB, han participat en l'elaboració de l'informe *Enseñanzas de las ciencias en la didáctica escolar (Enciende)*, que posa en relleu les mancances de l'educació científica a Espanya. Aquesta anàlisi és una iniciativa de la Confederación de Sociedades Científicas de España (Cosce) i ha estat elaborada per un comitè d'experts en didàctica de les ciències amb l'objectiu d'orientar els científics així com també altres agents i institucions. La reducció d'hores dedicades a les assignatures científiques sense reducció de continguts, la necessitat d'acostar l'activitat científica als més petits i la poca formació en didàctica de les ciències del professorat, en especial a infantil i primària, són alguns dels problemes destacats en l'informe. Les dades de l'informe recullen alguns resultats de PISA, com ara el fet que un 19 % dels estudiants es troben als nivells més baixos de competència científica, mentre que només el 4 % assoleix els nivells més alts.

14è Workshop i 10è Simposi de l'EUTDH a l'Hotel Campus

L'Escola Universitària de Turisme i de Direcció Hotelera (EUTDH) de la UAB va celebrar, el 9 i 10 de març, a l'Hotel Campus, la catorzena edició del Workshop, la trobada anual que té com a objectiu establir contactes entre el sector i la universitat, i que facilita la inserció laboral d'un 80 % del seus estudiants. Al taller van participar trenta empreses, com ara grans cadenes hoteleres, agències de viatges i consultories, entre d'altres, i prop de dos-cents alumnes. Dins de les activitats del Workshop també va tenir lloc el 10è Simposi, un espai anual de debat i reflexió amb participació del món professional turístic i hotelier. La crisi econòmica internacional, que ha repercutit negativament en el sector turístic espanyol, va centrar les ponències, presentades per membres d'institucions i empreses com l'Agència Catalana de Turisme, les diputacions de Tarragona i Girona i els establiments hotelers Termes Montbrí i Silken Platja d'Aro. A la trobada, que duia com a títol «La indústria hotelera en el segle XXI: competitivitat en temps d'expansió i crisi», hi van assistir 125 estudiants.

Primera jornada de debat sobre el futur de l'eix de la B-30



➤ Els representants d'entitats de recerca i alcaldes dels municipis de la zona es reuneixen a la UAB

Representants d'entitats de recerca i d'innovació i alcaldes dels municipis de l'eix de la B-30 es van reunir, el 23 de març, en una sessió de treball a la UAB per definir estratègies de futur. La rectora, Ana Ripoll, va obrir l'acte indicant que «el projecte amplia i fa més potent l'UAB Campus d'Excel·lència Internacional», ja que facilitarà el lideratge al sud d'Europa del clúster d'innovació de l'entorn de la B-30. L'alcalde de Sabadell, Manuel Bustos, va presentar el projecte, centrat en la dinamització de l'economia de la zona i en la creació de llocs de treball «amb un lideratge compartit entre els ajuntaments i el món econòmic i social».

El redactor del Pla Territorial Metropolità de Barcelona, Josep M. Carrera, va fer la primera ponència, en la qual va explicar les particularitats i potencialitats de la zona. El director de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, Joan Trullén, va repassar l'estructura econòmica del tram B-30. Els vint municipis inicials del projecte, de Martorell a la Roca del Vallès, aglutinen indústries que concentren gran part de les exportacions i de la inversió en R + D + I de tota la província de Barcelona.

IMPACTE UNIVERSITARI AL TERRITORI

L'última ponència va ser del director del Parc de Recerca UAB, Jordi Marquet, que va posar diferents exemples de l'impacte universitari i dels centres de recerca en el desenvolupament territorial.

Antonio Franco, president de l'Associació d'Amics de la UAB, va clausurar la sessió.

Jornada sobre els Programes Europeus i la innovació docent

El 17 de març, la sala d'actes de l'Edifici del Rectorat va acollir la jornada titulada Els Programes Europeus i la Innovació Docent, organitzada per la Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES) de la UAB. La jornada va oferir una perspectiva general de les accions europees adreçades a la innovació docent en l'àmbit de l'educació superior, els progra-

mes de mobilitat i els de cooperació docent. També va presentar els organismes i les agències de gestió implicades en els diferents programes.

Algunes de les accions europees de les quals es va parlar són els programes Erasmus, Leonardo Da Vinci, Grundvig, Comenius o Tempus, que cada any mobilitzen milers d'estudiants universitaris.

Projecte per acostar l'enginyeria



➤ Neix «Ingenionautas», activitats divulgatives per despertar la vocació cap a l'enginyeria entre els joves

L'Escola d'Enginyeria de la UAB ha endegat la iniciativa «Ingenionautas», un conjunt d'activitats divulgatives adreçades als instituts de secundària, amb la finalitat de despertar vocacions cap a l'enginyeria i fer que els joves aprenguin mitjançant l'experimentació.

L'activitat vol fer palesa la importància de les enginyeries ara que estem envoltats de tecnologia. Per aconseguir-ho es proposa una sèrie d'activitats relacionades amb els camps de les telecomunicacions, la informàtica, l'enginyeria de processos, el medi ambient i la gestió aeronàutica. Un equip de professors de la UAB visiten els instituts i desenvolupen aquestes activitats, dirigides als

alumnes des de segon d'ESO fins a segon de batxillerat, en grups de fins a trenta alumnes. El programa acosta les enginyeries a 83 grups de secundària de 26 IES diferents.

TALLERS MOLT DIVERSOS

Una de les activitats que desenvolupen els estudiants com a exemple de procés biotecnològic és un taller de fabricació de iogurts per tal d'entendre'n els passos bàsics de la producció. Es fa reflexionar l'alumne sobre els reptes del procés a escala industrial. Les activitats també inclouen un taller de millora de la qualitat ambiental de l'aigua amb tractaments fisicoquímics; un d'activitats de gestió aeronàutica, en què es posen a prova les habilitats per gestionar la logística de processos complexos, com ara els que tenen lloc en la gestió de mercaderies i passatgers als ports i aeroports; un taller de transmissió d'imatges per fibra òptica; un taller per controlar les accions d'un robot autònom; i xerrades sobre l'abast de les telecomunicacions i sobre creació de pàgines web.

El programa d'activitats disposa d'un equip de dinou investigadors dels departaments d'Arquitectura de Computadors i Sistemes Operatius, d'Enginyeria Química, de Microelectrònica i Sistemes Electrònics, de Ciències de la Computació, de Telecomunicació i Enginyeria de Sistemes, i d'Enginyeria Electrònica.

BREUS

Nova convocatòria de beques per a estades a l'Amèrica Llatina

La UAB participa en un nou programa de beques que permetrà que 15.000 estudiants de grau i 3.000 professors i investigadors realitzin, durant els propers cinc anys, estades acadèmiques a universitats de vuit països llatinoamericans, Espanya i Portugal. Els ajuts del programa Becas Iberoamérica, promogut per Banco Santander, tenen una dotació de 5.000 euros per a joves docents i investigadors i de 3.000 euros per a estudiants de grau.

A la primera convocatòria, la del 2011, es beneficiaran d'aquest programa 250 estudiants de grau d'universitats espanyoles i 750 alumnes d'universitats de l'Argentina, el Brasil, Xile, Colòmbia, Mèxic, el Perú, Portugal, Puerto Rico (EUA) i l'Uruguai. A més, Banco Santander ha obert una altra convocatòria de 50 beques de mobilitat iberoamericana per a joves professors i investigadors de les universitats espanyoles. L'import unitari de l'ajut és de 5.000 euros, destinats a finançar una estada mínima de dos mesos en un centre de recerca o en una universitat iberoamericana. La UAB també participa en el programa Beques Fórmula Santander, que atorgarà ajuts de 5.000 euros per facilitar la mobilitat internacional d'estudiants de grau i postgrau entre les universitats d'Espanya, el Regne Unit i el Brasil. A banda de l'Amèrica Llatina, estudiants i professors podran fer una estada o un projecte acadèmic internacional en una universitat de la Xina a través del nou programa Marco Polo.

EL WEB

<http://www.uab.cat/treball-campus>



Treball Campus, el servei de la UAB dedicat a facilitar la inserció al món laboral dels estudiants i titulats, estrena un nou web amb l'objectiu de fer més fàcil la cerca de feina. Des de la pàgina principal, es poden consultar directament ofertes laborals i de pràctiques. Pel que fa als apartats del web, hi ha dos grans blocs adreçats als col·lectius als quals Treball Campus ofereix els seus serveis: els estudiants i titulats que volen trobar una feina o fer pràctiques; i les empreses i institucions que volen contactar amb ells per incorporar nous professionals.

Així, els estudiants i titulats trobaran tot tipus d'informació pràctica per buscar ofertes i també consells per redactar els currículums o les cartes de presentació. Les institucions i empreses trobaran facilitats per gestionar les seves ofertes i informació sobre temes com ara les normatives laborals o les fires d'ocupació.

RECERCA

Escanegen un esquelet de neandertal

Les restes fòssils són les més completes trobades a Espanya fins ara

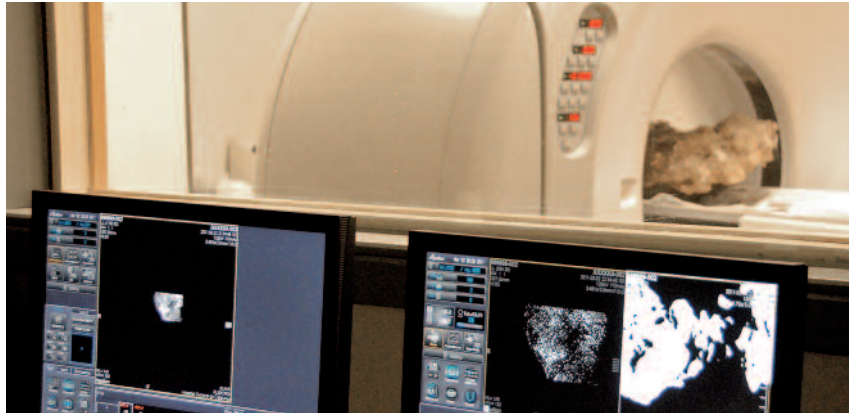
➤ La UAB i l'Hospital General de Catalunya fan la prova abans d'iniciar l'estudi antropològic

La Universitat Autònoma de Barcelona, amb l'ajut de l'Hospital General de Catalunya, abans d'iniciar-ne l'estudi antropològic, ha escanejat l'esquelet de neandertal més complet trobat fins ara a Espanya.

L'objectiu ha estat analitzar l'estructura òssia de l'esquelet, visible només parcialment perquè es troba dins d'un gran bloc de massa cimentada, a fi de poder afrontar amb més precisió i cura l'extracció i restauració de les restes, que s'iniciaran en breu a l'Institut de Paleoeologia Humana i Evolució Social (IPHES) de Tarragona.

ESTUDI ANTROPOLÒGIC

L'estudi antropològic del neandertal el dirigirà la professora d'Antropologia Física de la Universitat Autònoma de



L'objectiu ha estat analitzar l'estructura òssia de l'esquelet, visible només parcialment perquè es troba dins un gran bloc de massa cimentada.

Barcelona Eulàlia Subirà, en col·laboració amb l'investigador Jordi Ruiz, també de la UAB, i antropòlegs i restauradors de l'IPHES.

Les restes fòssils escanejades inclouen des del crani fins a la primera vèrtebra sacra. Tenen uns 40.000 anys d'antiguitat i es van localitzar l'estiu del 2010 al jaciment de la cova Foradada a Oliva (la Safor). L'esquelet es trobava en posició

de decúbit lateral esquerre dins d'un bloc de pedres cimentat pel carbonat càlcic format pel sistema càrstic de la cova, que es va haver d'extreure tot en bloc per la fragilitat dels ossos.

Els investigadors, dirigits per l'arqueòleg José Aparicio, responsable de la Secció d'Estudis Arqueològics de la Diputació de València, ja van destacar d'entrada la importància de la troballa.

Primera seqüència parcial del genoma del porc ibèric

Investigadors de la Facultat de Veterinària de la UAB i del Centre de Recerca en Agridenòmica (CRAG), del Centre de Regulació Genòmica (CRG) de Barcelona, i de l'Institut Nacional d'Investigació i Tecnologia Agrària i Alimentària (INIA) de Madrid han publicat la primera seqüència parcial del genoma d'un porc ibèric. En concret, utilitzant les noves tècniques de seqüenciació d'alt rendiment, han seqüenciat i analitzat un 1 % del total del genoma. Es dona la circumstància, a més, que aquesta és la primera seqüència de porcí publicada. El treball, coordinat per l'investigador

ICREA Miguel Pérez-Enciso, s'ha publicat en l'edició en línia de la revista *Heredity*. L'animal seqüenciat és una femella de l'estirp Guadyrbas, una línia molt particular que s'ha mantingut aïllada a Oropesa (Toledo), en una finca experimental de la Junta de Castella-la Manxa. La línia Guadyrbas representa, per tant, una de les poques estirps originals de porc ibèric que es mantenen a Espanya. Els equips de la UAB i de l'INIA han emprat aquests animals en nombrosos experiments per identificar la base genètica de la qualitat de la carn del porc ibèric.



Grup d'Aplicacions Biomèdiques i Tecnologies per a l'Autonomia Personal (GABiTAP)

➤ Creat fa deu anys, està reconegut per la Generalitat com a Grup de Recerca de Qualitat

El Grup d'Aplicacions Biomèdiques (GAB) es va crear fa més de deu anys com una iniciativa de dos grups de recerca: un del Departament de Microelectrònica i Sistemes Electrònics de la UAB i l'altre del Departament d'Integració de Sistemes de l'Institut de Microelectrònica de Barcelona, IMB-CNM, del CSIC, per al desenvolupament d'activitats d'R + D en micro i nano tecnologies aplicades al camp biomèdic.

Més endavant, i sense perdre de vista l'objectiu inicial, el grup de recerca va incorporar activitats de desenvolupament de tecnologies per a l'autonomia personal. El grup, que dirigeix el professor Jordi Aguiló, s'ha agregat al Centre CIBER de Bioenginyeria, Biomaterials i

El grup té dos objectius: investigar microtecnologies per a la biomedicina i estudiar aplicacions per augmentar l'autonomia personal

Nanomedicina, CIBER-BBN, un dels nou centres de creació recent en l'àrea biomèdica. D'altra banda, des de 2001, és grup de recerca de qualitat de la Generalitat de Catalunya.

El grup té dos objectius molt clars. El primer és estudiar i desenvolupar les aplicacions de les microtecnologies (microelectrònica, micro i nano sistemes) al camp biomèdic, cosa que implica recerca en micro i nano tecnologies, en electrònica i sistemes electrònics, desenvolupament d'instrumentació, recerca biomèdica i, fins i tot, recerca clínica.

El segon objectiu, que coordina el professor Jordi Roig, és estudiar l'ús dels sistemes electrònics integrats en el desenvolupament d'aplicacions encaminades a augmentar l'autonomia personal dels discapacitats i la gent gran.



A la foto, els membres del grup, que treballen a l'Escola d'Enginyeria de la UAB.

De tots els projectes europeus en què ha participat el grup, en destaquen: Microcard, multimicrosistema per a la monitorització de la isquèmia miocardial durant la cirurgia a cor obert; Chronic, projecte consistent a monitoritzar en línia paràmetres rellevants, com ara els ritmes respiratori i cardíac, la pressió parcial de l'oxigen, la pressió arterial, l'espirometria i l'activitat motora en relació amb la malaltia de Parkinson; Microtrans, desenvolupament d'un sistema electrònic nou i fiable usat per avaluar la viabilitat d'un òrgan que ha de ser trasplantat, el qual monitoritza durant el trasllat fins a la destinació final; Medics, un centre europeu de competència d'aplicacions mèdiques dels microsistemes, on s'ha treballat per divulgar i assessorar tècnicament les empreses en aquest tipus d'aplicacions; Persona, que proporciona solucions AAL a la gent gran per fer un seguiment a casa seva de paràmetres de la vida diària, del confort i de la salut.

Dels projectes que han dut a terme a escala nacional, en destaquen: Calisto, un sistema d'alarma en forma de microxip col·locat als televisors de les persones grans que viuen soles per controlar-ne l'activitat diària; Glauco, consistent en la monitorització no invasiva de la pressió intraocular; Abdomesh, que mesura l'esforç en malles abdominals; Ipsens, consistent en el desenvolupament d'un microsistema per detectar

precoçment biofilms; Teclat PC-Braille, el primer teclat totalment compatible amb el PC, amb les tecles substituïdes per tecles Braille. Aquest és un producte que comercialitza l'ONCE; Daisy Mobile, aplicació per a telèfons mòbils per reproduir llibres parlats en format Daisy.

Projectes de futur

D'entre els projectes previstos o en desenvolupament hi ha:

–**Noms**: projecte europeu consistent en un dispositiu hàptic tipus tauleta en relleu dissenyat especialment per a la gent invident, basat en l'ús de nous desenvolupaments en materials nanocompostos opticoactius. El projecte acabarà el 2012.

–**OnTheBus**: sistema de guiatge gratuït per millorar la mobilitat en autobús per la ciutat. És un projecte en desenvolupament que acaba enguany.

–**Mobic**: Dispositiu intel·ligent basat en micro i nanotecnologies per monitoritzar en 3D estructures biològiques sota l'acció d'anti-biòtics i de l'efecte bioelèctric.

També duen a terme altres activitats de futur. Per exemple, estan desenvolupant un projecte capaç de detectar estrès en persones; un altre capaç de detectar-hi depressió; col·laboren amb l'Hospital de Sant Joan de Déu a detectar la mesura de la pressió arterial no invasiva; i desenvolupen un projecte sobre mesures d'osteointegració amb el BTI (BioTechnology Institute).

Nous avenços en l'estudi genètic dels afectats per anèmia de Fanconi

➤ Els investigadors caracteritzen genèticament gairebé tots els espanyols afectats per la malaltia

Un consorci internacional d'investigadors liderat per la UAB ha caracteritzat genèticament gairebé tots els espanyols afectats per anèmia de Fanconi. El treball ha estat publicat a *Blood*, la revista de la Societat Americana d'Hematologia.

L'anèmia de Fanconi és una malaltia rara que afecta una de cada 500.000 persones i que es caracteritza per una anèmia greu a edats pediàtriques, malformacions congènites i una predisposició alta al càncer. A Espanya hi ha un centenar de persones afectades, de les quals un 80 % té mutacions al gen FANCA. El treball ha estudiat el 90 % d'aquests pacients, a més d'afectats del Brasil, Mèxic, l'Argentina, el Perú, els Estats Units, el Regne Unit, Portugal, Alemanya, el Pakistan i Nigèria.

També inclou la caracterització de més de 130 mutacions patològiques al gen



El grup d'investigació, encapçalat per Jordi Surrallés, que ha dut a terme la recerca.

FANCA, que tenen dos de cada tres afectats per la malaltia en la majoria de països analitzats, així com l'estudi dels orígens i la distribució mundial d'algunes de les mutacions més freqüents. La mutació predominant és ancestral i d'origen indoeuropeu. Es va estendre per Europa, va migrar cap a Amèrica a través de l'Atlàntic i va produir efectes fundadors en indrets com l'illa de La Palma i el Brasil.

Els investigadors també han analitzat l'impacte de les mutacions genètiques en el nivell clínic, i han comprovat que el fet que produeixin absència o disfunció de la proteïna implicada no determina l'evolució

clínica de l'anèmia ni la gravetat de la síndrome malformativa.

L'estudi ha estat coordinat pel doctor Jordi Surrallés, catedràtic del Departament de Genètica i de Microbiologia, director del Grup de Recerca d'Inestabilitat Genòmica i Reparació del DNA i membre del Centro de Investigación Biomédica en Red de Enfermedades Raras (CIBERER). Hi han participat onze hospitals d'Espanya i de Portugal, dos dels quals vinculats a la UAB (Sant Pau i Vall d'Hebron), i alguns centres de recerca i universitats tant nacionals com internacionals.

Relacionen l'increment de CO₂ amb el desplaçament dels boscos

En les últimes dècades s'han observat moviments de les masses forestals. A l'àrea mediterrània, els científics han observat que tant els boscos de fulla perenne com els formats per boixos i alzines han anat guanyant terreny als boscos de fulla caduca, com ara les fagedes o les rouredes.

Fins ara es pensava que aquests moviments eren causats principalment per l'escalfament global i l'augment de temperatures. No obstant això, la consideració d'altres components del canvi global, com ara l'augment del CO₂ atmosfèric, ha fet replantejar aquesta hipòtesi. L'última edició de la revista *Trends in Ecology & Evolution* dedica la portada a un article que dona una nova perspectiva d'aquest fenomen i planteja noves idees per preveure com seran els boscos del futur.

Els autors de l'estudi, els professors Josep Peñuelas, de la Unitat d'Ecologia Global del CREAF, Niinemets Ülo, de l'Estonian University of Life Sciences, i Jaume Flexas, de la Universitat de les Illes Balears, presenten arguments que relacionen l'augment de la concentració de CO₂ a l'atmosfera amb el moviment d'aquests grans ecosistemes. Afirmen que les concentracions altes de CO₂ provoquen una taxa de fotosíntesi més alta i un ús de l'aigua més eficient per part de les plantes. També assenyalen que, a causa de les diferències estructurals de les fulles, els arbres perennifolis presenten aquest fenomen molt més intensament que els caducifolis. Això els dona més competitivitat i facilitat per guanyar territori en aquest nou escenari ambiental.

L'ICTA lidera un projecte sobre l'acidificació del Mediterrani

Recentment s'ha posat en marxa el projecte europeu Mediterranean Sea Acidification in a Changing Climate (MedSeA), liderat per l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA) de la UAB, amb l'objectiu d'investigar l'impacte ecològic i socioeconòmic de l'acidificació del mar Mediterrani causada per l'escalfament global. En el projecte, coordinat per Patrizia Ziveri, hi participen 86 investigadors de 16 institucions de 10 països diferents. El pressupost és d'uns sis milions d'euros, dels quals tres milions i mig estan finançats pel 7è Programa Marc de la Unió Europea. MedSeA farà una prospecció dels canvis químics, climàtics i biològics que tenen lloc al Mediterrani a causa de l'increment del diòxid de carboni, amb atenció especial a l'impacte de l'acidificació sobre els organismes marins, i també n'estudiarà les conseqüències socioeconòmiques. Les investigacions, que es duran a terme interdisciplinàriament, serviran per recollir dades i elaborar un mapa de les zones més vulnerables.

BREUS

Millora en la compressió de les imatges

Investigadors del Departament d'Enginyeria de la Informació i de les Comunicacions de la UAB han aconseguit millorar la qualitat de les imatges comprimides amb l'estàndard JPEG2000. Es tracta d'un dels estàndards més avançats en compressió d'imatges, que ha estat desenvolupat durant més de deu anys per universitats i empreses d'arreu del món. Actualment s'utilitza en centres i institucions on es treballa massivament amb imatges, com ara hospitals, centres de teledetecció i empreses de producció i d'edició de vídeos. Els avantatges principals del mètode proposat són uns costos computacionals pràcticament nuls i una contundent millora de la qualitat.

Premis d'Excel·lència Investigadora

La UAB reconeix les millors contribucions científiques dutes a terme pels seus investigadors amb els Premis d'Excel·lència Investigadora (Prei) des de l'any 2009. Totes les obres guardonades es poden consultar al Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD). Amb la segona edició dels Prei (2010), s'ha endegat el projecte de difusió de les obres guanyadores tal com estableixen les bases de la convocatòria. Per tal de materialitzar-ho, el Vicerectorat d'Investigació va encarregar al Servei de Biblioteques la creació d'un nou espai dins el DDD de la UAB que permet tenir en accés obert totes les obres guardonades.

Dades ambientals del CREAM

El Centre de Recerca en Ecologia i Aplicacions Forestals (CREAF) va celebrar al febrer la primera trobada entre els diferents socis del nou projecte europeu GeoViQua i altres experts internacionals. El projecte, coordinat des del centre de recerca català, té per objectiu fer una estimació correcta de la qualitat, incertesa i fiabilitat de les dades ambientals de tot el món i fer-ne una difusió útil en cercadors i visualitzadors de dades. Així, quan es produeixi un esdeveniment catastròfic, es podran obtenir ràpidament dades geoespacionals de qualitat que permetran avaluar-ne les conseqüències i mitigar-les. Els resultats del projecte tindran repercussions mundials, com ara la millora en la presa de decisions per resoldre problemes globals: el canvi climàtic, les catàstrofes puntuals o la pèrdua de biodiversitat.

Intensa activitat dins l'Any de la Química



El catedràtic de Química de la UAB, Josep Font, durant la seva exposició.

➤ Es fan diferents cicles de conferències per analitzar la química en relació amb diferents disciplines

Les últimes setmanes han estat força intenses pel que fa a les activitats proposades en l'Any de la Química. En el marc del cicle «Químics difonent Química», el mes de febrer va acabar amb la conferència d'Ernesto Carmona «Molècules dímeres amb enllaços metall-metall». Ja al març, Santiago Álvarez va sorprendre oferint la seva perspectiva sobre les relacions entre química i música amb la xerrada «Química i música, l'estranya parella». D'altra banda, el cicle «La química t'envolta» va tenir una sessió doble amb Josep Font i Xavier Duran i les respectives visions sobre les molècules importants a les nostres vides.

El professor convidat, Ernesto Carmona, va exposar a la sala de graus de la Facultat de Ciències un tast de la seva recerca sobre compostos amb enllaços múltiples entre metalls. El catedràtic de Química Inorgànica de la Universitat de Sevilla va sorprendre molts dels assistents amb els seus compostos quasi impossibles amb enllaços quàdruples entre àtoms de zenc, molibdè o wolframi, i amb enllaços quintuples entre àtoms de crom.

En el mateix cicle de conferències especialitzades, Santiago Álvarez, professor del Departament de Química Inorgànica de la Universitat de Barcelona, va fer un repàs històric de les relacions entre la música i la química des dels temps dels alquimistes fins a l'actualitat. Álvarez va mostrar exemples de químics que eren



El periodista Xavier Duran.

alhora grans músics, així com també de moltes lletres, noms de cançons i artistes que han relacionat aquestes dues disciplines aparentment tan disperses.

LA QUÍMICA T'ENVOLTA

I ja dins d'un ambient més distès, la sèrie de conferències «La química t'envolta», adreçades especialment a la comunitat docent de secundària, va reunir el catedràtic de Química de la UAB Josep Font i un alumne seu, el director del programa de TV3 *El medi ambient*, Xavier Duran.

Ambdues exposicions van girar entorn de molècules que han canviat la nostra vida. El professor Font, fent referència a la seva passió de joventut (la medicina), va abordar la qüestió amb l'exposició «Molècules que curen», en què va descobrir les dificultats de la síntesi dels medicaments. Xavier Duran va amenitzar la sessió amb «Molècules que han canviat (poc o molt) el món», amb bones dosis d'humor i d'erudició.

COMUNITAT

Nous itineraris pel campus



➤ Als itineraris blau i vermell, s'hi han sumat quatre rutes més; ara hi ha una xarxa de camins per tres valls

Amb l'objectiu d'incrementar el coneixement del nostre campus, valorar-lo i utilitzar-lo per al nostre profit, l'Oficina de Medi Ambient ha dissenyat una xarxa de camins que recorre de punta a punta el campus amb la intenció de donar a conèixer indrets singulars.

El disseny parteix de les dues rutes existents: els itineraris de natura blau i vermell, els quals s'han complementat amb quatre itineraris més que s'interconnecten entre si per tal de configurar una xarxa de camins que s'endinsa per les tres petites valls conformades per les rieres de can Miró, can Magrans i can Domènec, antigues masies que dominaven la zona que actualment ocupa el campus.

En aquesta proposta trobem el recuperat antic camí a can Miró (ruta marró), seu de l'Escola de Postgrau. Aquesta ruta ressegueix el camí original de Bellaterra a la masia i coincideix en la primera part de la ruta Ho Chi Minh, per on els primers universitaris accedien a les facultats des de l'estació de Bellaterra dels FGC. Quan es va obrir l'estació del campus, el nou traçat de la via dels FGC va tallar la ruta Ho Chi Minh just a l'entrada de les cases Sert, des d'on el camí seguia cap avall per la vora del torrent de can Miró fins a gairebé sota la plaça Cívica. L'antic camí a can Miró segueix per darrere de les cases Sert fins a la masia.

A la masia de can Miró hi conflueix també una ruta interior (ruta magenta) que ens porta per racons singulars de la zona acadèmica del campus resseguint les dues vessants de la vall de can Magrans, i que ens fan gaudir de miradors alçats, de zones enjardinades amb llocs d'interès, com el jardí oriental d'Educació i el jardí *kokoro* de Traducció i d'Interpretació, de les obres escultòriques de diversos autors escampades al

BREUS

Exposició sobre les fosses comunes a l'Hemeroteca

Durant tot el mes de març s'ha pogut veure l'exposició «Fosses comunes: un passat no oblidat», a la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General de la UAB.

A més de les fosses comunes de soldats morts al front o en hospitals militars de la rereguarda, també s'han analitzat les fosses de persones que no tenien res a veure amb la Guerra Civil i que se'n van convertir en víctimes. L'exposició ha mostrat, a partir de fotografies, objectes personals, documentació original o entrevistes, com, quan i on van sorgir les fosses comunes a Catalunya. També ha tractat de respondre per què han continuat fins avui, així com d'explicar les diferents opcions d'actuació que existeixen: des de la dignificació fins a l'exhumació i l'anàlisi de les restes a laboratoris. La mostra ha estat elaborada per la historiadora Queralt Solé i l'antropòloga física de la UAB Assumpció Malsosa.

llarg del recorregut, i contemplar, segons l'època de l'any, les orquídies silvestres.

Al lloc d'entrada al campus per la carretera que uneix Bellaterra amb la zona del Rectorat, s'hi troba el punt més alt del campus (185 m), que és on conflueixen dues rutes: l'itinerari de natura blau i la ruta groga. La ruta groga és una nova proposta que segueix el GR-173, una ruta de gran recorregut que travessa el Vallès Occidental i que passa pel campus. La xarxa la completen les dues rutes, la blau cel i la vermella, a la vessant del torrent de can Domènec. Totes les rutes es poden recórrer en 25-35 minuts a bon pas.

Més informació: www.uab.cat/mediambient

L'Autònoma camina

Dins la iniciativa «L'Autònoma camina», que vol endegar el Club Alpí Universitari, s'organitza la caminada UAB-Montserrat per al 7 de maig. L'objectiu d'aquest esdeveniment és iniciar i consolidar propostes de senderisme obertes a la comunitat universitària. Es volen proposar sortides de més de deu quilòmetres que comencin al Campus per complementar els petits recorreguts que es poden fer diàriament dins del campus usant la xarxa de camins.

L'exercici verd

Un dels aspectes rellevants del nostre campus és disposar d'àmplies zones on predomina el verd i que ens permeten relaxar els nostres sentits mentre passegem. Els beneficis d'aquesta activitat, coneguda com a exercici verd, han estat comprovats en estudis recents portats a terme per investigadors de la Universitat d'Essex, en els quals s'ha posat de manifest que el contacte amb el verd mentre es passeja millora notablement la salut fisiològica perquè redueix els nivells d'estrès i incrementa el bon humor i l'autoestima (www.greenexercise.org). Aquests efectes beneficiosos per a la salut física i mental ja apareixen només caminant cinc minuts, sobretot en la gent jove i en persones amb problemes mentals.

Xavier Domènech, delegat de la rectora per a la Sostenibilitat

El SAFOR celebra els vint anys

► El bisbe de Terrassa participa en l'acte central de la celebració d'aquest servei religiós de la UAB

El 16 de març va tenir lloc l'acte central de celebració del vintè aniversari del Servei d'Assistència i de Formació Religioses (SAFOR) de la UAB. David Jou, catedràtic de Física de la Matèria Condensada de la UAB, va pronunciar la conferència «El sentit de la presència del fet religiós a la universitat: la qüestió ciència-fe».

L'acte va començar amb les intervencions de Maria José Recoder, vicerecto-

ra de Relacions Institucionals i Comunicació de la UAB, i de Josep Àngel Saiz Meneses, bisbe de Terrassa. Després de la xerrada hi va haver una actuació del Cor de la UAB. La celebració de l'aniversari va incloure el curs «La dignitat de la persona» i el concurs bíblic de Catalunya per a universitaris.

El SAFOR, que s'adreça a qualsevol membre de la comunitat universitària, s'ha marcat com a objectius complementar la formació des del pensament de l'humanisme cristià, crear un espai de convivència i sensibilitzar la comunitat universitària en el compromís social. Organitza xerrades, cursos de caràcter teològic, celebracions (principalment eucaristies) i sortides lúdiques.

La UAB premia la professora M. Josefa Yzuel per la defensa dels drets de les dones

El 10 de març va tenir lloc a la UAB la sisena jornada institucional amb motiu del Dia Internacional de la Dona. La directora de l'Observatori per a la Igualtat de la UAB, Carolina Gala, va presentar la memòria de l'entitat que dirigeix. Va destacar que les dones encara no han assolit prou representació en les escales professionals elevades, tot i que la UAB és un referent en les accions per corregir aquests desequilibris.

Maria Josefa Yzuel, catedràtica de Física de la UAB, va rebre el Premi de reconeixement UAB 2011 per la seva trajectòria i per la defensa dels drets de les dones. Presentada per la professora d'investigació del CSIC Pilar López Sancho, Yzuel va mostrar dades sobre la baixa presència de dones en l'àmbit de la ciència. A la universitat ingressen més noies, però la relació s'inverteix a mesura que avança la carrera acadèmica. Va afirmar que, per corregir aquesta tendència, cal actuar en finalitzar el batxillerat per orientar els estudis superiors, i en llegir la tesi doctoral, quan les responsabilitats familiars poden influir en la carrera acadèmica.

La catedràtica emèrita de Química Inorgànica, Pilar González, presentada per la vicerectora de Relacions Institucionals i Comunicació, Maria José Recoder, va pronunciar la conferència «Dones químiques excepcionals», un



La professora Yzuel, amb la rectora.



En primer pla, la directora de l'Observatori, Carolina Gala.

repàs històric a la falta de reconeixement que han patit dones com Marie Curie o Rosalind Franklin. Per acabar, la rectora, Ana Ripoll, va cloure l'acte reivindicant el paper de les dones en la presa de decisions de les organitzacions i animant les universitats a fer accions comunes en aquest àmbit.

BREUS

Lliga de Debat Universitari

David Daura i David Gutiérrez, estudiants de la Facultat de Dret de la UAB, han quedat segons en la Lliga de Debat Universitari. La setena edició d'aquesta lliga, organitzada per la Xarxa Vives d'Universitats, va tenir lloc del 22 al 25 de març a la UPC, al voltant del tema «Lideratge i emprenedoria, qualitats principalment masculines?». L'objectiu de la Lliga és fomentar l'ús de la paraula entre els estudiants de les universitats de la Xarxa. Durant aquests tres dies van competir equips d'estudiants d'un total de 12 universitats: Abat Oliba CEU, Alacant, Autònoma de Barcelona, Barcelona, Illes Balears, Internacional de Catalunya, Jaume I, Lleida, Miguel Hernández d'Elx, Oberta de Catalunya, Politècnica de Catalunya i Ramon Llull. David Daura i David Gutiérrez van esdevenir els representants de la UAB en guanyar, el 25 de febrer, la III Lliga de Debat Universitari de la UAB.

Universitat a l'Abast presenta un llibre sobre la història de la UAB

L'11 de març es va presentar el llibre *La UAB com a espai viscut: el relat de la gent gran*, un projecte d'Universitat a l'Abast que recull relats de persones grans que han tingut un paper rellevant en els orígens i la història de la UAB. El llibre és el fruit d'un projecte de recerca que ha tingut el suport del Consell Social de la UAB. Aquesta publicació fa un recorregut per la història de la UAB des de l'inici, narrada a partir de les vivències, les reflexions i els records de les persones grans del territori que de maneres diverses han estat vinculades a la UAB.

La presentació de la jornada va anar a càrrec del vicerector Bonaventura Bassegoda; Mercè Pérez, directora del programa Universitat a l'Abast; i Xavier Verge, membre del Consell Social. Hi van intervenir la coordinadora del projecte, Regina Martínez, la professora Marisela Montenegro i els investigadors del projecte.

Eleccions a la Junta de PDI

El 3 de març de 2011 van tenir lloc les eleccions per renovar els representants del personal docent i investigador a la Junta de PDI funcionari i al Comitè d'Empresa del PDI laboral. Pel que fa a la Junta de PDI funcionari, els resultats van ser: CC.00. 9; CGC, 3; CSIF 5; UGT 6. Pel que fa al Comitè d'Empresa del PDI laboral, els resultats van ser: CC.00., 10; CGT 7; CSIF 6; UGT 4.

Moure's per trobar-se millor



► La UAB celebra el Dia Mundial de l'Activitat Física i el de la Salut organitzant diferents activitats

El dia 6 d'abril, la UAB, seguint el programa PAFES (Pla d'Activitat Física Esport i Salut), de la Secretaria General de l'Esport, i amb el suport del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, va organitzar un seguit d'activitats saludables per commemorar el Dia Mundial de l'Activitat Física (6 d'abril) i el Dia Mundial de la Salut (7 d'abril).

El Servei d'Activitat Física (FAS), en el marc dels actes del 25è aniversari, va organitzar una caminada saludable de cinc quilòmetres pels circuits de natura del campus que va resultar un èxit de participació, igual que la classe magistral de



ciclisme en sala, organitzada pel programa de Salut de la Fundació Autònoma Solidària (FAS), que es va fer a la plaça Cívica. Altres activitats van ser la gimcana «Què fas, de festa?», sobre seguretat vial, alcohol i sexualitat; la presència d'estands sobre sexualitat i drogues i que promocionaven la donació de sang; un mercat de material esportiu i de muntanya de segona mà; una exhibició de boccia (esport per a persones discapacitades, reconegut com a esport paralímpic); l'exhibició castellera de la colla Ganàpies de la UAB; un taller d'exercicis abdominals, o les 25 hores d'esport a la UAB que van tenir lloc els dies 7 i 8 d'abril.

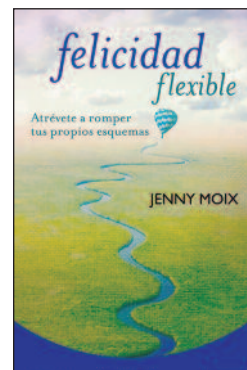
Totes aquestes activitats van tenir la col·laboració, entre d'altres, de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, del restaurant de la plaça Cívica i del de Ciències i Biociències, que van oferir menús saludables.



Simulen un accident per formar infermers

El 10 de març va tenir lloc, al campus de la UAB, un simulacre d'accident de trànsit. Es tractava d'una exhibició de caire formatiu adreçada als estudiants d'Infermeria. Hi van participar els Bombers de la Generalitat de Catalunya i la Creu Roja i il·lustrava com treballen els serveis sanitaris i d'emergència. Aquesta demostració, que simulava el xoc de dos cotxes amb cinc víctimes, va mobilitzar dues ambulàncies, un camió de bombers, un vehicle d'intervenció ràpida i una quinzena de participants.

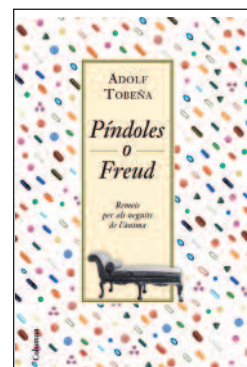
PUBLICACIONS



FELICIDAD FLEXIBLE.

Jenny Moix. Aguilar, 2011.

La professora de Psicologia de la UAB Jenny Moix afirma en aquest llibre que només si arribem a ser flexibles amb nosaltres mateixos, amb els altres i amb la vida aconseguirem viure plenament. El fil argumental de l'obra és que la flexibilitat és la capacitat clau per aconseguir la felicitat. Per això ens mostra els camins per arribar-hi parlant de les nostres emocions, la nostra forma de pensar, les nostres relacions, els nostres dubtes, els nostres ressentiments... Les pàgines estan escrites amb un llenguatge clar i amè, ple d'exemples quotidians, anècdotes, contes, metàfores i exercicis. L'objectiu és que el lector s'atreveixi a trencar els seus propis esquemes.



PÍNDOLES O FREUD.

Remeis per als neguits de l'ànima

Adolf Tobeña. Barcelona: Columna, 2011

La confessió de sofà funciona o ha estat desplaçada per les càpsules psicoactives? Aquesta és la pregunta amb què parteix l'obra que ha escrit el professor Adolf Tobeña. L'assaig repassa els darrers episodis de la «fricció crònica i potser insalvable» entre l'ús cada cop més diversificat dels fàrmacs per als mals de l'esperit i la «necessitat humana de confessonari per acostar-se a les fondàries dels patiments o del desconcert». El director del Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal de la UAB conclou que el divan no només accepta píndoles i placebos, sinó també imatges cerebrals i analítiques sofisticades.

«Invertir a millorar la infància té una rendibilitat del 10 % anual»

James J. Heckman

RIBAS



Premi Nobel d'Economia de l'any 2000, és especialista en economia de la salut, de l'educació i de la família, i ha posat les bases per a una avaluació científica de les polítiques econòmiques. És reconegut pel seus models, empírics i teòrics, del desenvolupament humà i de l'adquisició de capacitats al llarg del cicle vital. Els seus estudis més recents han fet èmfasi en el paper econòmic d'una bona educació durant les etapes inicials de l'educació infantil. Ha analitzat l'efecte, durant l'etapa infantil, d'aplicar polítiques per millorar l'entorn dels infants en edat preescolar, especialment en famílies amb problemes d'integració als EUA. Heckman ha participat en el taller sobre economia familiar organitzat pel centre de recerca MOVE, consorci entre la Generalitat de Catalunya i la UAB.

➤ L'AUTÒNOMA ha parlat amb el Premi Nobel d'Economia, que ha vingut a la UAB a fer una conferència

Quin és el resultat més important de la seva recerca sobre la desigualtat?

Les investigacions mostren que la família té un paper molt important en els orígens de la pobresa i que la desigualtat té un enorm component familiar. Estem començant a entendre quina és la contribució de la família en el futur de les capacitats i comportaments dels infants i amb quins mecanismes exerceix aquesta influència.

Aquestes capacitats i comportaments no estan influïts en gran manera per la genètica?

Sí. Les investigacions fetes en el camp de la genètica del comportament estimen

que el 50 % de la variabilitat entre les persones és deguda a la genètica. L'altre 50 %, però, té l'origen en factors no genètics molt diversos.

En les famílies sense grans problemes econòmics o d'integració, quins problemes poden perjudicar el futur d'un nen?

L'entorn del nen és el més important per al seu desenvolupament, però hem de distingir entre la qualitat de la criança i el nivell econòmic. La gent rica pot proporcionar als nens un ambient pobre. Hi ha nens d'entorns pobres amb molt bona criança dels pares, i a l'inrevés. L'important és una bona criança, no pas el nivell econòmic. S'han d'atendre les demandes del nen, no ser massa dur o violent amb ell, cultivar-ne la curiositat i respondre a les seves necessitats.

L'actual crisi econòmica pot afectar el futur dels més petits?

Sí, de diferents maneres. En primer lloc, la qualitat de l'entorn familiar es pot veure molt compromesa a causa de l'estrès. En segon lloc, es pot produir un entorn advers associat a la disminució dels ingressos de la família que també pot afectar la qualitat de la criança dels fills. I, per acabar, la falta de temps per compartir amb ells també els pot fer més pobres.

Hi ha estudis on vostè demostra que invertir en la millora de l'entorn dels nens petits pot ser rendible econòmicament. Gaire rendible?

Sí, hi ha estudis meus i també d'altres investigadors en què calculem el retorn econòmic d'aquest tipus d'inversió. El resultat és una rendibilitat que oscil·la entre el 7 % i el 10 % anual. Una rendibilitat molt més elevada que la dels fons d'inversió o la de la majoria de les inversions en el mercat de valors.

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:
Àrea de Comunicació i de Promoció

REDACCIÓ: Mireia Aguado, Maria Jesús Delgado, Miguel Ángel Linares, Octavi López, Jordi Mora, Sònia Perelló, Victòria Salvador, Lucas Santos.

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Antonio Zamora, Pierre Caufapé, Jordi Pareto, Christian Ribas, Montserrat Benito

Abril 2011 Núm. 244

Les opinions expressades per les persones entrevistades reflecteixen únicament les seves idees. Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a:
www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Àrea de Comunicació i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.cat
g.prensa@uab.cat